

ZORG BIJ URINEDRAINAGE

Broucke Petra

Zorgconsulent uro-oncologie

Keuze drainage systeem

- Reden drainage systeem
- Patiënt specificatie
- Neven problemen

Opties

- Intermittente sondage
- Verblijfsonde
- SPS
- Condoomcatheter
- Luiers
- Urostoma

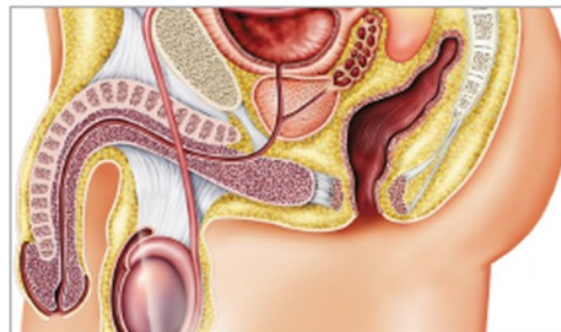
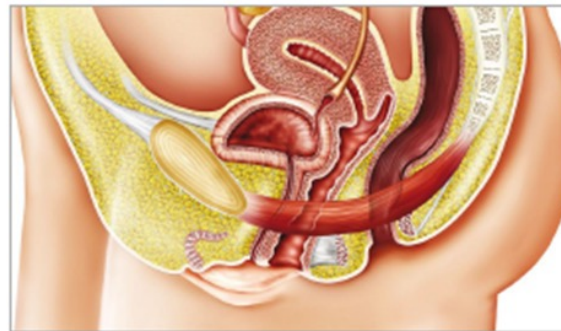
Intermittente sondage

Waarom intermittente sondage ?

- Blaasfunctie blijft behouden
 - ▶ natuurlijke blaasvulling & blaaslediging
 - ▶ belangrijk bij herstel

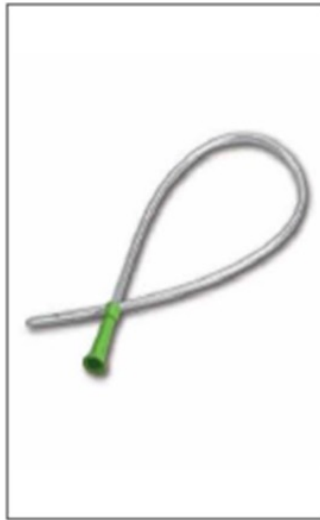
- Blaascapaciteit blijft behouden
 - ▶ geen continue urineafvoer
 - ▶ geen schrompelblaas

- Geen blaassteenvorming

materiaalkeuze

■ Droge sondes

■ Met gel verpakte sondes

■ Zelfglijdende hydrofiele sondes

■ Gebruiksklare zelfglijdende hydrofiele sondes

materiaalkeuze

- Hebben 1 kanaal, dus geen ballon
- Zowel voor vrouwen als mannen
- Verschillende Ch
- Nood aan tiemann?

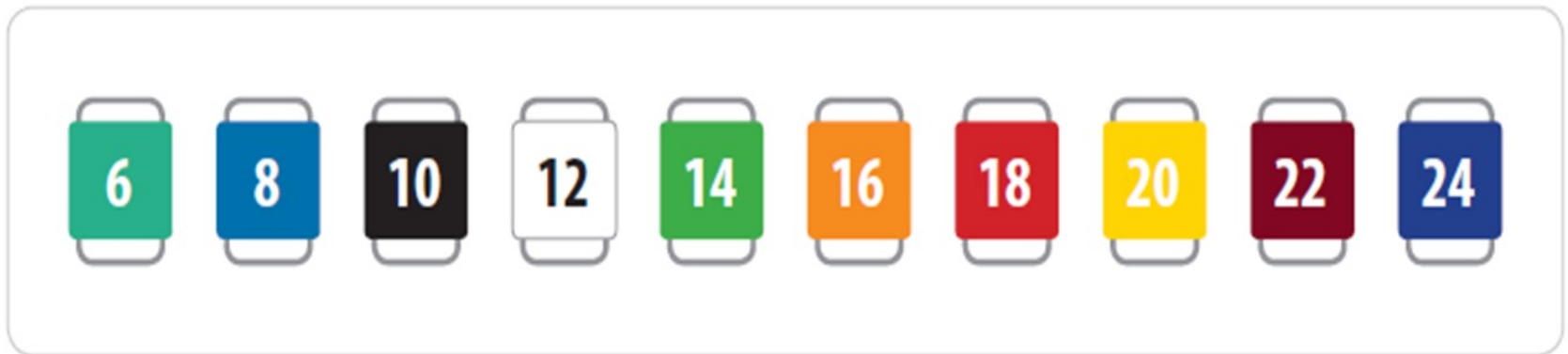

Fig. 15 Internationale kleuren van de kathetermaat (Bron: Ziraffa ART)

Aandachtspunten intermittente sondage

- Intiem toilet = voldoende
- Ontsmetten= niet verkeerd
- No touch = zelfglijdend
- Voorkom parafimosis → voorhuid steeds terug naar voor

Verblijfsondes: tweeweg

Fig. 17: Van boven naar beneden: Nelaton (latex), Nelaton (siliconen) en Tiemann (siliconen) (Bron: T. Schwennesen)

- Ballon steeds met aqua vullen (hoeveelheid op sondeverpakking)
- Silicone voor lange duur
- Nelaton of Tiemann
- !!intieme hygiene
- !!! Sonde nooit afklemmen

Verblijfsonde: drieweg

- Vnl na urologische ingrepen
- Klonterblaas
- Continu of intermittente spoeling

Supra-pubische sonde

Indicaties:

- Bij acute en chronische urineretentie
- Bij acute prostaatontsteking
- Bij een obstructie, vernauwing van de urethra
- Bij een trauma aan het bekken
- Bij problemen door langdurige katheterisatie
- Bij patiënten die hun urethrale katheter bevuilen ten gevolge van fecale incontinentie
- Bij gecompliceerde ingrepen aan de urethra of in het abdominaal gebied
- Op vraag van de zorgvrager: comfort

Contra-indicaties:

- Bij patiënten met een tumor in de blaas
- Als de blaas niet te voelen is door palpatie of niet te lokaliseren door middel van een echo
- Als een patiënt eerder is geopereerd aan de onderbuik
- Bij patiënten met stollingsstoornissen
- Bij patiënten met ascites

SPS: verzorging

- Droog aseptisch verband
- Drukneecrose voorkomen
- Spoelen zo nodig
- Continu afloop versus sonde met ventiel
- Ballon → aqua
- Sonde nooit afklemmen
- Wissel om de 6-8 weken → open tip catheter

Sps: complicaties

- UWI
- Balloon cuffing (kraagvorming)
- Korstvorming
- Urinelekkage
- Granulatie rond het insteekpunt
- Blokkage van de catheter

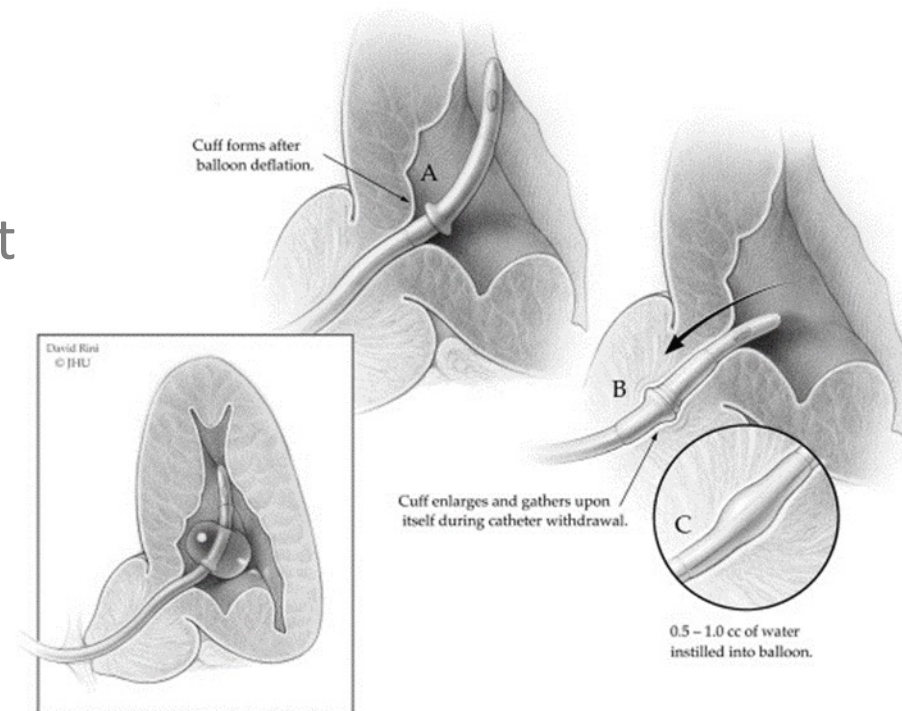
UWI

- Antibiotica enkel na positieve urinekweek
- Vervangen sps (mogelijks biofilm op sonde)
- Goede handhygiëne om contactbesmetting te voorkomen
- Gesloten drainagesysteem
- Verhoogde vochtinname
- Anti-biotica profylaxie: nut niet bewezen
- Veenbessensupplementen???

ballooncuffing

- “kraag” rond catheter thv ballon
- Bij aspiratie van vloeistof uit de ballon
- Vooral bij siliconecatheter
- Vermijd actieve aspiratie
- Ev 0,5cc terugspuiten → egaliteit

Korstvorming

- Kristalvorming thv insteekpunt of uiteinde catheter
- Pijnlijk bij verwijderen
- Kan blokkage veroorzaken
- Oorzaak: Proteus Mirabilis (pH basisch)
- Veel drinken (ev +citroensap)
- Open tip catheter gebruiken
- pH controleren en bijsturen

Urinelekkage via catheter of urethra

- Blokkage → sonde vervangen
- Blaasspasmen → anticholinergica
- Verhoogde druk op de blaas (vb door constipatie)
→ voedingsadvies/ lavement
- Verkeerde positie van de catheter → andere positionering
- Afklemming van catheter → educatie

Granulatie insteekpunt

- Niet pijnlijk
- Werkt UWI in de hand (vochtig milieu)
- Kan bloeden door wrijving → wrijving voorkomen
- Zilvernitraat (= chemische cautherisatie)
- Coritcosteroiden
- keukenzout

Blokkage

- Negatieve druk in dainagesysteem
 - Kristalvorming
 - Blaasstenen
 - Bloedklonters
 - Door afklemming
 - Debris van urotheelcellen, slijmvorming...
- oorzaak wegnemen, sonde vervangen
- Blaasspoeling geeft geen éénduidig bewijs van voordeel

SPS terugbetaling

- Via bijlage 93 cystostomie: kunstmatige verbinding tussen blaas en buikwand.

<i>Urinstelsel</i> ☐ urostomie ☐ cystostomie ☐ fistel ☐ ander stoma	neen	neen	☐
		ja	☐
	ja	neen	☐
		ja	☐

Condoomcatheter als niet invasief hulpmiddel bij urinaire incontinentie

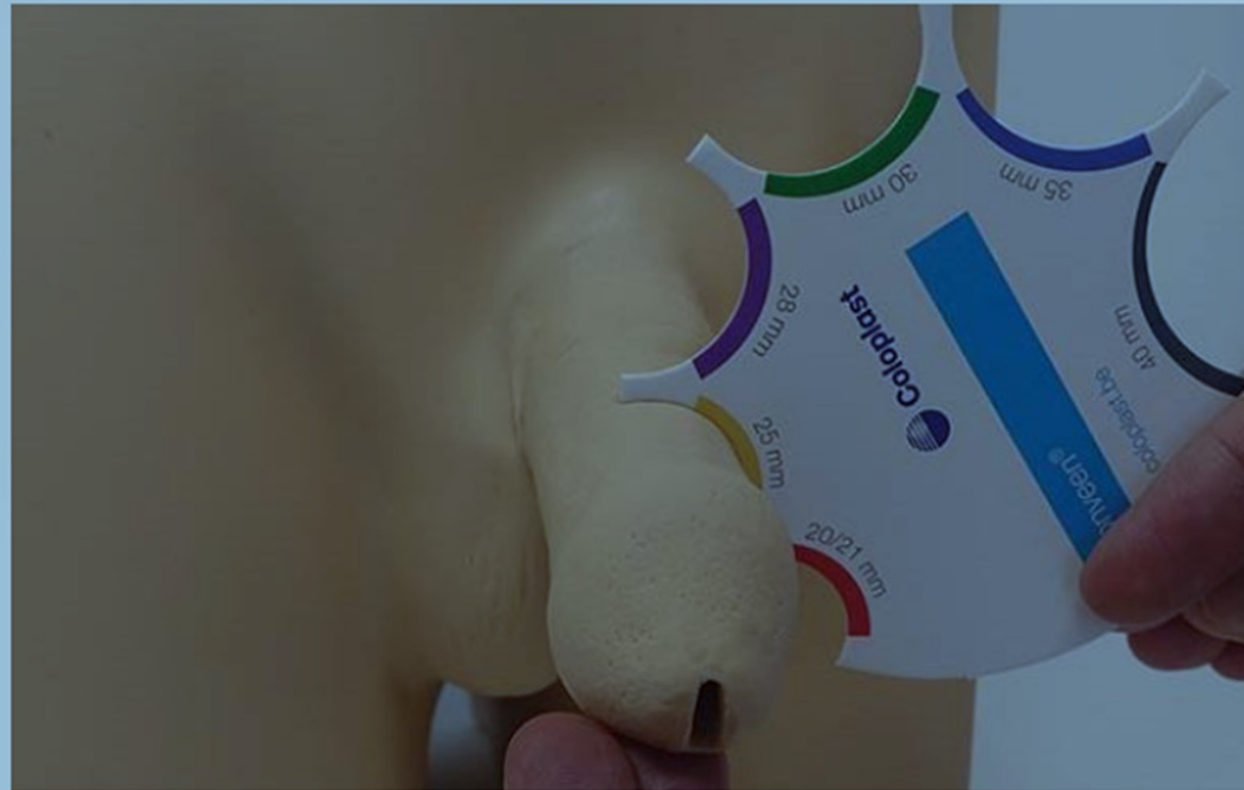
Waarom kiezen voor een condoomkatheter?

Waar moet de maat genomen worden?

Aan de *basis*
van de *penis*

Aandachtspunten

Aanbrengen van en condoomkatheter

- Zorg dat de voorhuid volledig naar voor is
- Laat 1 cm ruimte tussen de eikel en het antiknik-systeem
- Druk zachtjes op de condoomkatheter zodat deze goed kleeft op de huid

Correct aanbrenge

Ondersteunende zorg bij drainage systemen

- Financiële impact → sociale dienst
- Patiëntenparticipatie- mantelzorg
- Psychologische ondersteuning
- Toiletpas

AANVRAAGFORMULIER TOILETPAS

Gelieve dit formulier in DRUKLETTERS in te vullen **(of klever van uw mutualiteit)**

Toiletpas

Naam van de aanvrager: Voornaam:

Straat: huisnr.: bus:

Postcode: Gemeente:

Tel : Mailadres:

Personen met darm- en/of blaasproblemen krijgen op eenvoudig vertoon van de toiletpas toegang tot sanitaire voorzieningen.

De toiletpas (zo groot als een bankkaart) verleent op een discrete wijze toegang tot de sanitaire installaties van hotels, cafés, restaurants, lokale zelfstandigen, winkelketens en vrije beroepen die aangesloten zijn bij Unizo, Comeos, NSZ en Horeca Vlaanderen.

Gelieve deze aanvraag samen met een recente foto, waarop u aan de achterzijde uw naam + voornaam vermeldt, onder gesloten omslag terug te sturen of een scan van het formulier en foto te mailen:

Toiletpas.be
doornhof 6, 3460 Bekkevoort
info@toiletpas.be

De toiletpas wordt u toegestuurd van zodra wij een correct ingevuld aanvraagformulier + foto hebben ontvangen en u het bedrag van 5 euro gestort hebt op rekening:

IBAN: BE03 9730 1031 6184 - BIC: ARSPBE22 + vermelding naam aanvrager

In geval van vragen, neem contact op.

MEDISCH ATTEST

Ondergetekende, dokter in de geneeskunde:

verklaart dat de genaamde patiënt:
nood heeft aan een toiletpas omwille hieronder vermelde medische aandoening:

STOMA: darmstoma blaasstoma pouch vervangblaas

ONCOLOGISCHE AANDOENINGEN: blaas en/of darm

ANDERE blaas - en/of darmproblemen:

Naam arts, handtekening en stempel

handtekening aanvrager,

Educatie

- Kwaliteitsvol beeldmateriaal door firma's opleidingsinstellingen, beroepsorganisaties
- Voor profs
- Voor patiënten educatie

[Richtlijnen | Europese Vereniging van Urologie Verpleegkundigen - EAUN \(uroweb.org\)](#)

#durftevragen

